

Okrogla miza z naslovom »Zagotavljanje kakovostnih in dostopnih bivališč: vloga različnih deležnikov za doseganje cilja« v Gradu Fužine, Muzeju za arhitekturo in oblikovanje v Ljubljani

Povzetek dogodka

V ponedeljek, 14.10.2019, je potekala v organizaciji Ministrstva za okolje in prostor, Direktorata za prostor, graditev in stanovanja ter Urbanističnega inštituta Republike Slovenije **okrogla miza na temo zagotavljanja kakovostnih in dostopnih stanovanj** ter o vlogi različnih deležnikov za doseganje tega cilja. Dogodek je bil sestavljen iz strokovnih predavanj, kjer so sodelovali predstavniki Društva urbanistov in prostorskih planerjev Slovenije, Urbanističnega inštituta Republike Slovenije, Zbornice za arhitekturo in prostor ter Fakultete za družbene vede. V nadaljevanju je sledila okrogla miza, kjer so sodelovali državni sekretar na Ministrstvu za okolje in prostor g. Aleš Prijon, direktor Stanovanjskega sklada RS mag. Črtomir Remec, župan občine Ajdovščina Tadej Beočanin (tudi kot predstavnik Skupnosti občin Slovenije), profesor na Fakulteti za arhitekturo mag. Tadej Glažar ter predstavnica gibanja Kje bomo pa jutri spali? ga. Maša Hawlina. Okroglo mizo je moderiral dr. Richard Sendi.

Strokovna predavanja so obravnavala tematike kot so analiza izvajanja resolucije o nacionalnem stanovanjskem programu, zagotavljanje primernih lokacij za javno najemno stanovanjsko gradnjo skozi vidik občinskega prostorskega načrta, zagotavljanje kvalitetnega bivalnega okolja pri načrtovanju dostopnih stanovanj ter rezultate raziskave o vrednotah prebivalcev Slovenije glede bivanja.

V okviru dogodka so bila izpostavljena naslednja vprašanja, ugotovitve in dane sledeče pobude:

- Potrebna je hitrejši izvedba nekaterih ukrepov iz Resolucije o nacionalnem stanovanjskem programu v obdobju 2015-2025 ter redno preverjanje zadovoljstva uporabnikov v okviru pilotnih projektov ter prenos izkušenj v prakso.
- da je občinski prostorski načrt (OPN) močno orodje, ki ob upoštevanju različnih vidikov (promet, zelene površine) omogoča površine za stanovanjsko gradnjo. OPN za Ljubljano namenja skoraj 44 odstotkov stavbnih zemljišč za stanovanjsko rabo, poleg tega pa tudi omogoča površine tudi za nove tipologije in oblike eksperimentalne stanovanjske gradnje.
- Da skrb za stroške pri gradnji najemnih stanovanj ne sme vplivati na kvaliteto bivanja
- Da je potrebno uskladiti pravilnike, predvsem s področja tehničnih zahtev gradnje večstanovanjskih objektov, saj imajo projektanti zaradi nekaterih težave pri prostorskem umeščanju objektov
- vrednote prebivalcev Slovenije, vezane na bivanje in poselitev so v zadnjih desetletjih zelo stabilne. Še vedno si večina anketirancev želi prebivati v enodružinski hiši v manjšem kraju, prav tako pa si velika večina prebivalcev želi imeti nepremičnino v svoji lasti in ne v najemu.

- Da si vsak prebivalec Slovenije ne more zagotoviti lastnega bivališča, ter da je dostopnost mladih do stanovanj še posebej slaba, saj povprečna plača začetnika ne zadostuje za najemnino ali stanovanjski kredit in ostale življenjske stroške.
- Koalicijske stranke so se s tem mandatu vlade dogovorile, da bodo povečale sredstva za področje stanovanjske problematike in sicer samo za najemna stanovanja. Hkrati bo nov Stanovanjski zakon zagotavljal večjo varnost tako najemnikom kot najemodajalcem skozi različne ukrepe.
- Občine prevzemajo vedno večjo vlogo pri zagotavljanju učinkovitega najemnega trga. Predstavljen je bil primer občine Ajdovščina, kjer odkupujejo zemljišča, jih komunalno opremijo ter jih prodajo na trgu s cenami okrog 40 EUR na kvadratni meter.
- Najemniški trg ne deluje dobro, saj se pojavljajo oderuške najemnine, predvsem pa oblike najema niso dovolj varne in stabilne za mlade družine in druge ranljive skupine.
- Potrebno je podpreti alternativne oblike zagotavljanja stanovanj, kot so stanovanjske zadruge, sobivanje, stanovanja za starejše
- Potrebno je temeljito raziskati, kje se nahajajo prazna stanovanja, kakšno je njihovo dejansko število in ali jih je sploh mogoče aktivirati.

Dogodka se je udeležilo 40 udeležencev.

Povzetek pripravila: Zala Jerman, MOP in Boštjan Cotič, UIRS

Ljubljana, 14.10.2019